

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU

Katedra českého jazyka a literatury

Datum odevzdání posudku: 10. května 2008

Diplomant: **Martin BLÜMEL**

Aprobace: učitelství pro SŠ (ČJ – D)

Vedoucí*] diplomové práce
doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jazyk Šimona Lomnického z Budče

Téma práce spadá do oboru historická mluvnice a lexikologie. Autor se zaměřil na jazyk příslušníka jihočeské drobné šlechty, literárně činného ve druhé polovině 16. a v první třetině 17. století. Pracoval se dvěma texty. Pro hláskoslovnou část zvolil kapitolu z kritické edice mravoučného spisu *Kupidova střela*, pro tvaroslovnou a zvláště pro lexikální část své práce pak čtenářskou edici veršovaného spisku *Krátké naučení mladému hospodáři*.

Po analýze hláskoslovné stránky Lomnického jazyka dospěl autor k závěru, že jeho jazyk je po této stránce plně v rámci humanistické jazykové normy, byť se projevují některé odchylky vzniklé v mluveném jazyce v časovém rozmezí mezi 14.-16. stoletím. V lexikální části se nejprve seznámil s obsahovou a motivickou stránkou naučení mladému hospodáři. Hlavně se však soustředil na excerpci slov z dnešního hlediska tvaroslovně, lexikálně a stylisticky příznakových. Po excerpci z nich udělal výběr podle kategorií substance, kvality, děje a dějových okolností: vyčlenil substantiva, adjektiva, verba, adverbia. Do tabulek zaznamenal jejich lexikální význam i význam v kontextu, doprovodné významy (konotace), hodnotil stáří slov a jejich původ. Konečně si všiml také frazeologie Lomnického naučení mladému hospodáři.

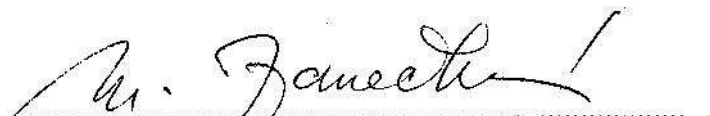
Rozbor slovní zásoby byl velmi náročný. Některé kapitoly jsou zdařilé, jako např. názvy osob, názvy dějů, vlastností a stavů, názvy adjektiv. Potíže mu působila kapitola o slovesech. Zajímavá je kapitola věnovaná slovesům 3. třídy (vzor *kupovati*), kde se vyskytla řada adaptací z němčiny. Náročné bylo také určování frazémů, protože zde není vždy jisté, zda se skutečně jednalo o ustálené spojení. Zde mohl připojit i slovní dřívku (*zandalem obkládati* – zastírat, zaslepovat někomu oči). Diplomant se pokusil rozlišit rčení s negativní expresivitou a rčení neutrální, všiml si i ustálených přirovnání. Vyhodnocení jednotlivých jevů se snažil vyjádřit i procentuálně.

Propracovanější mohla být kapitola o mravoučné literatuře, autor mohl využít více zdrojů, někdy vážla práce se slovníky, seznam literatury mohl obsahovat i další jazykovědné příručky, s nimiž diplomant nutně musel pracovat. Někdy je sporné zařazení slova do určité věcné kategorie (*sekta* – s. 40, *forma* – s. 41).

Diplomová práce však jako důležitý příspěvek otevírá cestu k práci s lexikálním materiálem z hlediska sémantiky slov a postoje uživatele.

Doporučuji práci k obhajobě .

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 10. května 2008

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

